

**Spatřit svět v zrnku písku a nebe v divoké květině.
Zachytit nekonečno v dlani a věčnost v jedné hodině.**

William Blake

**SYMBOLISMUS
ČERVENÉ BARVY**

**PODOBENSTVÍ
O TOM, CO LZE VIDĚT**

**STAROBYLOST
TRISTANOVÝCH
HRDINSKÝCH ČINŮ**

n@- ČASOPIS

Filozofie pro život - č. 128 - 25. srpna 2020

Filozofie, kterou navrhujeme, je způsob života dostupný všem, což znamená uplatňování učení velkých mudrců v praxi.

Kultura je uskutečňování lidských hodnot v životě, čímž se stává aktivní, využívá kvality každého člověka a rozšiřuje obzory.

Dobrovolnictví je plodem vůle vložené do služby ostatním. Neexistuje větší bohatství, než je ochota.

BRNO

www.akropolis.cz/brno

HRADEC KRÁLOVÉ

www.akropolis.cz/hradec

LIBEREC

www.akropolis.cz/liberec

OLOMOUC

www.akropolis.cz/olomouc

OSTRAVA

www.akropolis.cz/ostrava

PARDUBICE

www.akropolis.cz/pardubice

PLZEŇ

www.akropolis.cz/plzen

PRAHA

www.akropolis.cz/praha

ZLÍN

www.akropolis.cz/zlin

PhDr. Slavica Kroča, šéfredaktorka
Mgr. Ivana Hurytová, odpovědný redaktor
Redakce a grafická úprava:
Eva Bímová, Martina Flaitingrová
Jana Aksamítová, Ing. Ondřej Aksamít,
Mgr. Aleš Gabriel

Vydává Nová Akropolis z. s.
Varšavská 19, 120 00 Praha 2
Tel.: 222 515 152, mail: nova@akropolis.cz
Nová Akropolis se nemusí plně ztotožňovat s obsahem uveřejněných textů, odpovídají za ně výhradně jejich autoři.

© Nová Akropolis z. s.
Všechna práva vyhrazena. Tento časopis nebo jakákoli jeho část nesmí být reprodukovány v jakékoli formě bez předchozího písemného svolení vydavatele.

www.akropolis.cz

Milí čtenáři,

říká se, že jsou místa, kde je možné se zastavit v čase a prostoru, a nemusí být mimořádná a zvláštní, jen je třeba na nich otevřít nejen ty vnější, ale i vnitřní oči. Stejně tak jsou lidé, kteří dokážou zachytit věčnost, ale mnozí je minou bez povšimnutí. Protože i je můžeme vnímat pouze s otevřeným srdcem a z hloubi duše. Mezi ty známější patří umělci a mistři pera.

Před několika lety se konala výstava Clauda Moneta, která se jmenovala *Nyní. Navždy*. Představila desítky obrazů vodní hladiny, na níž plují překrásné různobarevné lekníny, jako by se pokoušely zrcadlit nekonečnost nebe a archetyp krásy krystalizující v nádherných květech. Z obrazů vyzařuje klid, harmonie, závan věčnosti.

Tento dar snést nebe na zem mají také velcí filozofové a mudrci, kteří zvěčnili prchavý okamžik svých životů a prožitých zkušeností ve svých ponaučeních a knihách a také v příkladech hodných následování.

Snad se o to můžeme pokusit i my, jejich skromní následovatelé. Jde o to zastavit se v bláznivém běhu času i za cenu, že něco nestihneme, a otevřít ony vnitřní oči. Posadit se uprostřed procházky v přírodě a nechat se zasáhnout jedinečnou scénérií nebo okamžikem, ponořit se do stránek knihy a zachytit hlubokou myšlenku. Obejmout vědomě někoho blízkého a sdílet s ním okamžik štěstí, bolesti nebo jen tichého souznění, pomoci člověku, který je v nesnázích.

Uplynulý den není jen odtrženým listem v kalendáři, ale jedinečnou a neopakovatelnou příležitostí žít jej dle rady římského císaře a filozofa Marka Aurelia tak, jako by byl dnem posledním...

Mgr. Ivana Hurytová

PODOBENSTVÍ O TOM, CO LZE VIDĚT

Tři lidé jeli na výlet do skalního města. První den se vydali na procházku a všichni obdivovali skalní útvary.

První se rozplýval nad krásnou přírodou a barevnými kameny, druhý obdivoval zajímavé tvary skal a třetí ukazoval na různé skalní formy a říkal ostatním, že vidí kobru, slona, lidskou tvář...

Příští den se první začal trochu nudit a hledal nějakou změnu, stěžoval si: *Vždyť je to pořád stejné, kameny, kam se podíváš...* Druhý se začal dívat očima třetího a uviděl na vysoké skále v záblescích zapadajícího slunce krás-

nou ženskou tvář a vousatého muže. Ukázal je třetímu a ten se usmál: *Ano, jsou tam, jako Zeus a Héra. Mohl by to být náš malý soukromý Olymp.*

Další den se probudili do deštivého rána. Obloha byla temná a z nebe padaly provazce vody.

První byl otrávený. *To je smůla, takové hrozné počasí, to je ztracený den!* Druhý navrhoval, že by si mohli zahrát nějakou hru nebo si jen tak povídat. Třetí pozoroval z okna „Olympskou“ skálu a usmíval se. V ruce držel knihu a těšil se, až se ponoří do jejích stránek.

S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

Z filozofických anekdot: DIOGENES A ALEXANDR VELIKÝ

Alexandr Veliký, který obdivoval Diogena, se za ním jednoho dne vydal a našel ho, jak rozjímá na slunci.

Jsem Alexandr Veliký, řekl, a bude mi potěšením dát ti vše, co si přeješ.

Výborně, odpověděl filozof, *pokud pro mě chceš něco udělat, posuň se, neboť mi zakrýváš slunce.*

Zadumaný

Sedí muž v kavárně a pomalu pije kávu, když si k němu přisedne kamarád:

Kámo, co se děje, proč jsi tak zamyšlený?

Muž pokrčí rameny:

Od té doby, co mám holku, nejím, nepiju, nekouřím...

Kamarád ho poplácá po zádech a s úsměvem říká:

Zamiloval ses, kámo...

Muž zavrtí hlavou:

Nikoli, zbankrotoval jsem.

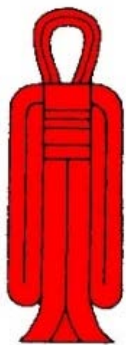
SYMBOLISMUS ČERVENÉ BARVY

Je jednou ze tří základních barev a první barvou duhy. Je zároveň děsivá i přitažlivá. Může představovat agresivitu, násilí, vášně, válku i bolest. Na druhou stranu ale také sílu, ušlechtilost, energii i život. Je barvou krve a díky ní jsme všichni lidé v zásadě stejní, bez ohledu na rasu. Je spojována také s vůlí, je symbolem lásky i oběti.

Vztahuje se i k významu akce jako prostředku vykoupení, k ohni, který vše čistí a obnovuje, k planetě Mars i k jaru.

Je barvou stimulující, oživuje nás a dodává odvalu. Lidé, kteří mají červenou barvu v oblíbenosti, často šíří do svého okolí srdečnost a upřímnost. Touží po spravedlnosti, ale v negativním aspektu se mohou nechat strhnout k tvrdohlavému a někdy až agresivnímu prosazování svých subjektivních názorů.

V Indii odpovídá červená barva univerzálnímu principu akce – jednání. Pokud je toto jednání správné, je jako zářivé teplo ohně. Má schopnost transformovat a zušlechťovat věci i člověka. V Japonsku je tato barva

užívána téměř výhradně ženami jako symbol štěstí. V Číně je barvou života, ohně, krve a jednoty a v Egyptě je spolu se zelenou barvou spojována s Hathor a Isis, jako s bohyněmi matkami, dárkyněmi života, ochrany a tepla lásky, které projevují všem svým dětem. Isidin červený uzel Tíjet je pouto, které spojuje všechny bytosti.

V exkluzivní módě patří červená spolu s černou k základním barvám. Vytváří kontury a vzory, které mají přitáhnout pozornost. Stejný princip se využívá i v reklamě, kterou cíleně vytváří

ekonomické subjekty nejbohatších zemí k přilákání a snadnější manipulaci potenciálního zákazníka. Nabízí na první pohled něco nového, teplého a pozitivního..., něco, co snad dokáže změnit i celý náš život, pokud to budeme následovat. Kompulzivní touha tímto způsobem vytvořená má zesílit „potřebu“ produkt zakoupit a mít více a více. Bohužel jsme pak stále méně a méně opravdu svobodní.

Ale vraťme se ještě do historie, konkrétně do Řecka. Mraky, když jsou naplněné, mají na povrchu takzvanou „černou vodu“. Z těchto mraků, jak říká Aristoteles, přichází první a největší barva duhy – červená, protože světlo procházející skrze černou barvu zčervená. A když jsou tyto mraky rozetnuty Dioovým oplodňujícím paprskem, spouští se životodárná voda na Zemi a způsobí, že se duha projeví v celé své kráse. Setká se voda a světlo a vytvoří tento symbol spojení Nebe a Země.

V každém doteku červené barvy je něco z nás, z naší vlastní krve. A v každé kapce krve je naše přání a vůle sdílet s celým lidstvem ty nejkrásnější a nejušlechtlejší ideály.

Ing. Ondřej Aksamít

ROSETTSKÁ DESKA

Je to jeden z nejvýznamnějších archeologických nálezů starověkého Egypta. Tato čedičová stéla byla vytvořena roku 196 př. n. l. za vlády Ptolemaia V. Epifana egyptskými kněžími, kteří na ní vyjadřují vděk svému panovníkovi. Protože v té době byla úředním jazykem řečtina, které všichni obyvatelé nerozuměli, byl text sepsán také v hieroglyfech a v démotickém písmu. A díky tomu tato deska po téměř dvou tisících let umožnila rozluštění hieroglyfů.

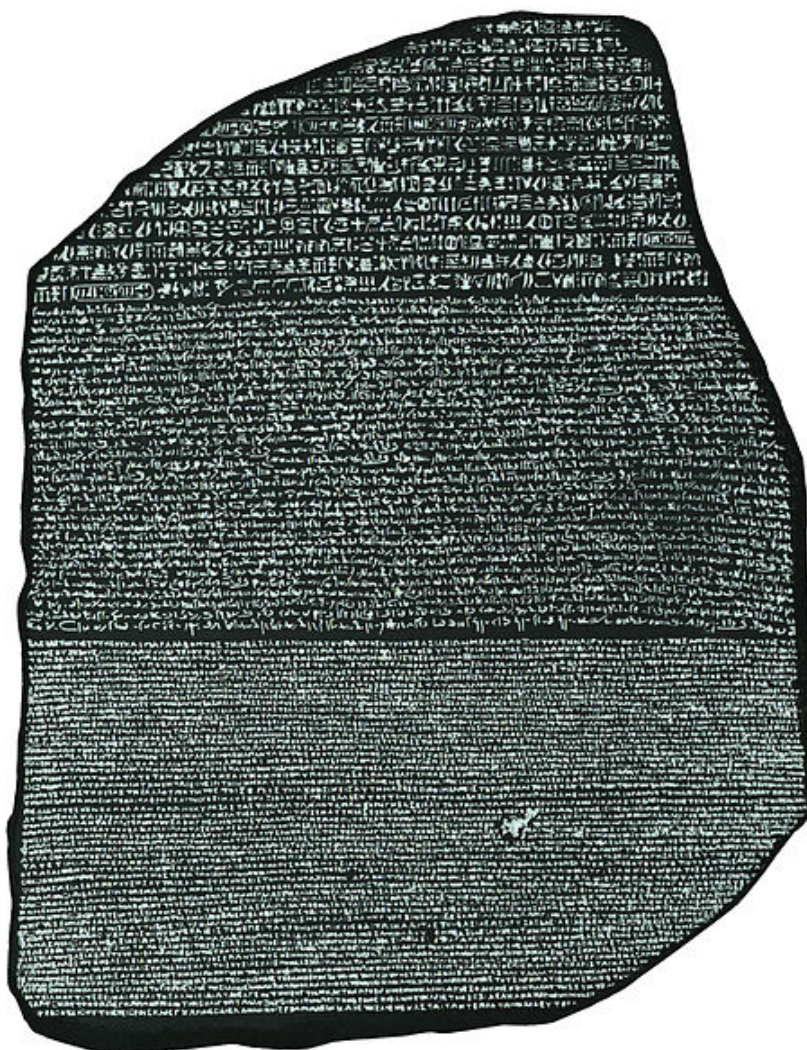
Deska byla nalezena roku 1799 poblíž města Rosetta Napoleonovými vojáky, kteří na ni narazili při opevňovacích pracích. Dodnes je důkazem jejího objevu stopa po krumpáči na její lícni straně. Po porážce francouzské egyptské expedice v roce 1801 desku Angličané odvezli do Londýna, kde je uložena v Britském muzeu dodnes.

Její sádrovou kopii získal geniální francouzský jazykovědec Champollion a po dvanácti letech usilovného snažení díky porovnání s řečtinou egyptské hieroglyfy rozluštil. Tím umožnil čtení textů z tisícileté minulosti této velkolepé civilizace a otevřel bránu do zázračného světa jejich poznatků.

Ptolemaiovský Egypt

Utváří část historie egyptské civilizace, během níž v Egyptě vládla makedonská dynastie Ptolemaiovců. V roce 332 Egypt dobyl a do své říše zahrnul Alexandr Veliký, který v něm byl zároveň korunován na faraona. Po jeho smrti se stal v roce 323 nejprve správcem a v roce 305 králem Egypta jeden z Alexandrových generálů Ptolemaios I. Sótér. Jeho dynastie Ptolemaiovců vládla až do roku 30 př. n. l., kdy se Egypt stal součástí Římské říše.

Ptolemaiovcům se podařilo skloubit starodávnou egyptskou tradici s řeckou kulturou, a umožnili tak poslední záblesk této nádherné civilizace. Obnovovali egyptské chrámy podle starodávných kánonů, uchovávali egyptské texty a čerpali z jejich poznatků. Během jejich vlády se centrem tehdejšího kulturního a filozofického světa stala Alexandrie, v níž se zrodilo mnoho učenců, filozofických směrů i poznatků, které využíváme dodnes.

ZE ŽIVOTA NAŠÍ ŠKOLY OBNOVENÍ AKTIVIT PO PŘESTÁVCE

- FILOZOFIE
- KULTURA
- DOBROVOLNICTVÍ

Stejně jako jiné školy a kulturní organizace musela naše filozofická škola přerušit v době od března do května všechny své veřejné aktivity, které jsme měli v plánu ve všech našich pobočkách. Zatímco jsme se věnovali dobrovolnické práci, plánovali jsme, jak a hlavně kdy budeme moci obnovit i vzdělávací, filozofické a kulturní akce. Naše kurzy a veřejné přednášky musely změnit formu.

Na přelomu května a června jsme poprvé v historii naší školy uspořádali on-line kurz, pro který jsme zvolili psychologické téma: *Carl Gustav Jung – filozofie a psychologie*. Zkušenost s on-line přednáškami jsme získali i díky pravidelným přednáškám pro naše členy prostřednictvím hromadných komunikačních technologií.

Když jsme pak mohli více a více probouzet naše veřejné aktivity, postupně jsme v rámci možného kontaktu uspořádali přednášky venku nebo v našich sídlech s rezervacemi pro omezený počet osob. Takto jsme uspořádali například veřejné přednášky v parcích Hradce Králové a Pardubic. Protože filozofie má smysl především, když je praktická, tak jsme i my zařadili po uvolnění a přestávce témata pro praktický život inspirovaná na jednu stranu nejistotou a nestabilitou uplynulých měsíců a na druhou stranu hlubokou zkušeností filozofie: *Sloupy vnitřní stability; Více filozofie, méně stresu; Stoikové a smysl života*.

Už se také chystáme na další školní rok, ve kterém uvedeme novou podobu kurzu *Filozofie pro život*, kterou jsme dlouhodobě připravovali. Rádi bychom vám přiblížili filozofii jako lásku k moudrosti, jako srozumitelné poznání užitečné pro náš každodenní život. Těšíme se na vás v novém školním roce!

... nejstarší dochovanou stavbou v České republice je rotunda svatého Petra a Pavla v Budči? Pochází z konce devátého století a stála v areálu hradiště z doby Přemyslovců. Z hradiště dnes zbyly jen valy, ale rotunda stojí dodnes.

A pokud byste chtěli konec léta využít k návštěvám jiných českých „nej“, můžete se nechat inspirovat následujícími tipy:

Vůbec nejnávštěvovanějším turistickým cílem v Čechách je Pražský hrad. Nepřekvapí, že také další dvě příčky obsadí hlavní město: Na druhém místě je lanová dráha na Petřín a na třetím pražská ZOO.

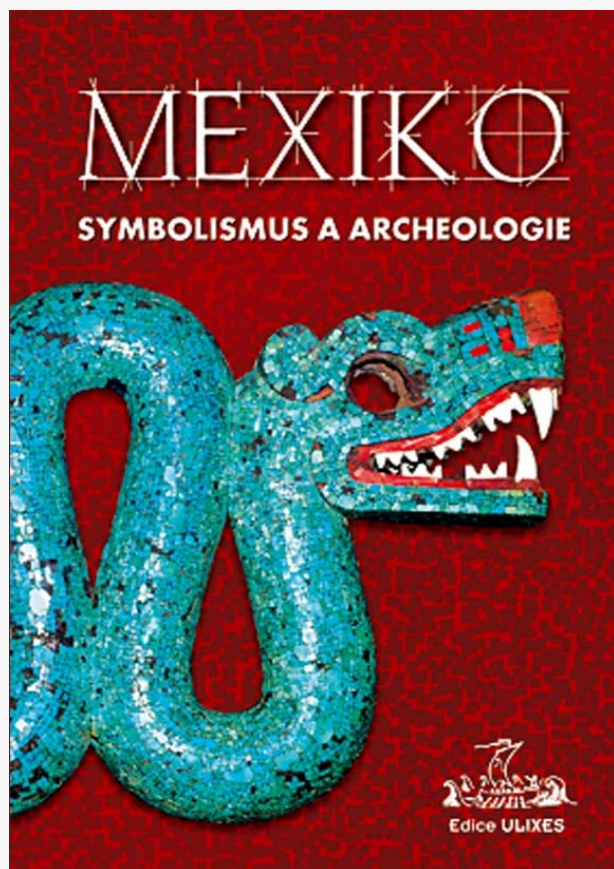
Tu největší ZOO nenajdete v Praze, ale v Chomutově. Má rozlohu 112 hektarů, její součástí je safari a také skanzen Stará ves, který návštěvníkům přiblíží, jak se před sto lety žilo na venkově. Poblíž se nachází také další zajímavost Ústeckého kraje: Kamencové jezero. Kamenec rozpuštěný ve vodě brání vzniku sinic a řas, a proto je jezero ideální ke koupání.

Jestli máte rádi rozhledny, mohlo by vás zajímat, že nejvyšší najdete v Ledvicích v Severočeském kraji. Měří 144 metrů a nachází se na věži uhelné elektrárny. Protože k rozhledně se prochází skrze fungující elektrárnu, je vstup umožněn pouze s průvodcem a ve skupinách do deseti osob.

Milovníky přírody jistě zaujme nejstarší naučná stezka. Jmenuje se Köglerova, vznikala postupně ve čtyřicátých letech 20. století ve Šluknovském výběžku. Původně měřila dvanáct kilometrů, dnes je její délka zhruba dvojnásobná. Její součástí je jedinečná plastická geologická mapa vytvořená z místních hornin, která je zapsaná na seznamu kulturních památek.

A kdo rád pozoruje hvězdy, neměl by si nechat ujít možnost strávit noc v osadě Jizerka v srdci nejtemnější oblasti České republiky. Díky minimálnímu světelnému smogu je zde možné si za jasného počasí vychutnat naprosto jedinečný pohled na hvězdnou oblohu.

Všechny staré civilizace se vyjadřovaly prostřednictvím symbolů. Pozůstatky jejich kultur v sobě skrývají hluboké poznatky o zákonech přírody a vnitřních zákonech člověka.

Jejich umění je nutné interpretovat symbolickým způsobem a snažit se pochopit jeho vnitřní význam, protože sloužilo především pro povznesení duše. Předsudky naší doby nám často brání podívat se na archeologické nálezy vnitřními očima, očima srdce, a někdy jako děti obdivujeme krásu a dokonalost sošek, maleb a staveb, ale nechápeme jejich hluboký vnitřní význam.

Vydejme se do země pyramid, bohů, chrámů a opuštěných měst. Impozantní předkolumbovské archeologické pozůstatky nám vyprávějí o civilizovaném světě nyní ponořeném do stálého ticha.

Mexiko je zemí neopakovatelné velikosti. K rozsáhlým polopouštním pláním a oblastem s kaktusy se neodmyslitelně připojují mrazivé

chiapaské hory, jejichž sopky neustále vyvolávají podezření, že se probudí. S ohnivou a bojovnou národní hrdostí obyvatel hlavního města, která je nezaměnitelnou směsicí povahy aztéckých válečníků a posledních dobyvatelů, se spojuje nepopsatelně příjemné a zdvořilé chování Mayů z jižních zemí a stejně tak přívětivá vážnost lidí ze severu.

Stopy neobyčejné kultury, která živoří nebo spí na troskách, mimořádné záhady civilizací, které obývaly zemi hada a orla, vyzývají na souboj naše současné teorie, zatížené zemědělskými, sociopolitickými a ekonomickými předpověďmi. Jako kdybychom skutečně mohli na starobylou velikost kultur Nahuů nebo na astrologickou astronomii naplněnou prorockými věštbami matematické vědy Mayů aplikovat měřítko burzovního obchodu a zisků bezohledných obchodníků z naší vlastní současné bídy. Ne. Pro posouzení nějakého Yaqui je zapotřebí být jedním z Yaqui (domorodý kmen ze severozápadního Mexika). Pro posouzení Mayů je třeba být jedním z Mayů...

Objevené Mexiko-Tenochtitlan, které bylo zničeno před více než pěti sty lety španělským královstvím, prožilo hrdinské činy neopakovatelné velikosti v podání tajuplného bílého a vousatého Quetzalcoatla. Je spravedlivé také zmínit, že se ve svých posledních chvílích zapletlo do horečnaté noční můry z lidských obětí a hromad lebek i srdcí navršených v pochybné zanícenosti ponuré a těžkopádné černé magie. Ale jeho působivé ruiny nám vyprávějí o legendární a nádherné minulosti, o hlubokých filozofických a iniciačních tradicích, o metafyzice a vybrané poezii a harmonickém občanském citění.

Náš archeologický pohled, založený na studiu kamenných stop a nádherných masek vyrobených z jadeitu, bude pravděpodobně zaujat ještě dlouhou dobu odhalováním tohoto množství neznámého. Je také možné, že dříve, než získáme odpovědi, budeme muset zásadně změnit způsob, jakým se díváme. Ale tento nový pohled, dosud postrádající tolik odpovědí, má v sobě uchvacující a jistou krásu.

V našich sídlech nebo na www.vecnakrasa.cz

STAROBYLOST TRISTANOVÝCH HRDINSKÝCH ČINŮ

Objevit kořeny tohoto mýtického příběhu je nesnadné, neboť se ztrácejí v temnotách dávnověku, avšak přesto jej dobře známe, neboť se stal jednou z nejrozšířenějších básnických tradic středověké Evropy. Inspiroval příběhy a romance na Britských ostrovech, ve Francii, Německu, Španělsku, Norsku, Dánsku a Itálii. Existují mnohé navzájem propojené literární verze, rozšířené nebo různě obohacené, které pocházejí z 11., 12. a 13. století a jsou spojeny s tradicí rytířství, dvora a potulných pěvců, anebo jsou mistrně vylíčeny ve skutečných dílech velké literární hodnoty.

Zdá se, že ve všech verzích se pozornost soustředí na osud tragické lásky, avšak jádrem příběhu je strastiplné putování rytíře, jenž po střetu se všemi možnými nebezpečími a pokušeními dokáže přijít k jádru věci: ke svému zdokonalení a sjednocení na všech úrovních, od fyzického souboje až po získání nesmrtelné lásky.

Úcta k dámě, jež se objevuje u minnesängřů, trubadůřů a pěvců, kteří zpívali o hrdinských rytířských činech, je zde symbolickým vyjádřením úcty k vlastní nesmrtelné duši a k čistotě ideálu cti a věrnosti.

Nechybí ani souvislost s ostatními mýty, jejichž stáří lze určit stejně obtížně jako u mýtu o Tristanovi. Vybíráme z nich dva základní, o něž se budeme opírat při symbolickém srovnání: sága o Artušovi a hledání Grálu a řecký mýtus o Théseovi, jenž se s pomocí Ariadny utkal s Mínótaurem. Čím déle odvíjíme nit příběhu a zkoumáme význam hlavních hrdinů, tím více podobností nalézáme.

Jisté je, že existuje velmi bohaté a složité spojení elementů historických, mýtických, legendárních a folklórních v širším i užším smyslu, jež znesnadňují bádání.

Někteří trvají na keltském původu tohoto mýtu, především kvůli prvkům magie a prvotní víry, jež se v něm nacházejí a jež pocházejí z doby před 12. stoletím.

Jiní nacházejí mytologicko-symbolická pouta spojená s astrologickými, a proto bývá Tristan považován za lunární postavu, „Boha-Měsíce“, zatímco jiní jej spojují se Sluncem.

Jsou dokonce i tací, kteří se zaměřují výlučně na psychologický obsah příběhu a kladou důraz na lidské drama prožívané jeho hrdiny. Překvapující je fakt, že v literární epoše, jež dala vzniknout tomuto dobrodružství, se u jeho hrdinů neobjevuje žádné náboženské cítění, pokud pod „náboženským“ chápeme to, že by se měli kát ze svých činů. Naopak, milenci si připadají nevinní a ochraňovaní jak Bohem, tak přírodou. V událostech existuje

něco podivuhodného, co staví hrdiny „mimo dosah dobra a zla“...

Různí autoři upozorňují na možnost orientálního původu některých částí nebo celého díla. Podle této hypotézy by proniklo z Orientu na Západ prostřednictvím Arabů z Iberského poloostrova.

Jiní zase přikládají význam faktu, že tato legenda je rozšířena po celém evropském pobřeží Atlantiku, což by svědčilo pro árijsko-atlantský původ, který předcházela keltskému.

Ať už jsou její původ a stáří jakékoliv, veškeré tyto analýzy poukazují na starobylý a společný zdroj inspirace, onu legendu, jež se stala podkladem všech romancí soustředěných kolem tématu Tristana.

NÁMĚT

Syntéza a sjednocení všech těchto verzí, třebaže neodpovídá proslulému dílu Richarda Wagnera, nám pomůže lépe zhodnotit řadu symbolických znaků a předložit je následujícím způsobem. Tristan je mladý princ žijící na dvoře svého strýce, krále Marka Cornwallského. V litém souboji vítězí nad Morholtem Irským, kterému byl Mark povinen každoročně dávat jako daň sto panen. Tristan vyvázne z tohoto souboje s nevléčitelnou ranou, způsobenou otráveným šípem. Opouští dvůr a odplouvá v loďce bez vesel, plachty i kormidla a jediným společníkem je mu jeho lyra. Zázračným způsobem se dostává až k břehům Irska, kde Isolda Zlatovlasá, znalá lékařského a magického umění – jež bylo odkazem její matky –, dokáže vyléčit jeho zranění. Tristan vystupuje pod jménem Tantris, aby utajil svou identitu, avšak Isolda v něm poznává vítěze nad Morholtem, neboť srovná zub na jeho meči s úlomkem kovu, který vyjmula z lebky poraženého. Navzdory všemu, pohnuta soucitem a vznikající náklonností, pečuje o raněného.

Po návratu ke dvoru ho strýc pověřuje hledáním ženy, kterou touží pojmout za svou manželku a jejíž plavý vlas má od doby, kdy mu ho přinesla vlaštovka.

Tristan poznává vlas Isoldy Zlatovlasé a obdivuhodnými hrdinskými činy ji nakonec pro svého strýce vybojuje. Jeho největším hrdinským činem bylo to, že v boji zabil strašlivou hadí příšeru, jež ničila Irsko a naháněla strach i nejudatnějším rytířům.

Během plavby z Irska do Cornwallu Isoldina služebná vymění dva magické nápoje, které princezna veze s sebou, a když Isolda, zaslepená záští, podá Tristanovi nápoj smrti, oba ve skutečnosti vypijí nápoj lásky, který je spojí nezadržitelnou vášní.

Slaví se svatba Isoldy s Markem, avšak královna a Tristan, nešťastní a zmítáni úzkostí, i nadále prožívají svou horoucí lásku, až je nakonec král odhalí. Rozuzlení příběhu jsou četná a různá se v jednotlivých verzích.

Jedna z nich popisuje, jak rytíř krále Marka smrtelně zraní Tristana, a ten se navrácí do svého rodného paláce v očekávání smrti... a příchodu Isoldy, která by ho mohla opět zachránit. Isolda připlouvá na loďce, je však pronásledována králem Markem a jeho rytíři. Závěr je osudový, neboť zahynou všichni kromě Marka, který přežívá jako němý svědek dramatu. Tristan a Isolda se loučí se životem písní věčné lásky, která je spíše oslavná než bolestná.

Podle jiných verzí milence odhaluje král Mark a vyhošťuje je ze dvora. Žijí osaměle v lese (nebo v lesní jeskyni) až do dne, kdy je král Mark překvapí ve spánku oddělené Tristano-vým mečem, symbolem nevinnosti a cudnosti. Král tedy odpouští své choti a odvádí ji s sebou, zatímco Tristan je vyhoštěn do Armoriky, kde se ožení s dcerou tamějšího vévody, Isoldou Bělorukou, přestože ho vzpomínky na milovanou stále vzdalují od jeho choti.

Při obraně svého přítele je Tristan znovu těžce raněn a nechá hledat Isoldu Zlatovlasou, jedinou, která ho může vyléčit. Aby věděl, zda přijíždí, má loď, kterou za ní poslal, vyvěsit buď bílé plachty, pokud ji poveze, nebo černé, pokud Isolda na lodi nebude. Když se loď objeví na obzoru, Isolda Běloruká, zmítaná žárlivostí, oznamuje Tristanovi, že plachty jsou černé. S těmito slovy umírá poslední Tristanova naděje a jeho život uhasíná. Isolda, spatřivši, co způsobila svému milovanému, ulehne po jeho boku a umírá spolu s ním.

POSTAVY: JEJICH JMÉNA A CHARAKTERISTIKY

- Tristan (někdy též Tristran nebo Tristant): toto jméno je keltského původu, Drostân a Trystân jsou zdobněliny jména Drost nebo Drust, které nesli někteří králové Piktů v období 7. až 9. století. Toto jméno se však také vztahuje ke slovu „zármutek“ (z franc. tristesse), což souvisí s tím, že krátce po smrti jeho otce zemřela po porodu též jeho matka. Je synem Rivalena, krále leonského, a Blanciflory (Bílá Květina), sestry krále Marka z Cornwallu.

Tristan je „hrdinou, jenž nemá sobě rovného, je skvostem království a předurčen ke slávě“.

- Tantris: jméno, pod nímž vystupuje Tristan v Irsku; poprvé, když utrhne zranění od Morholta a ocitne se bez cíle a v rukou osudu, a stejně tak i podruhé, když přijede, aby vybojoval ruku Iseo pro svého strýce Marka. V obou případech je toto jméno významné, nejen kvůli přehození slabik, nýbrž i svým vlastním obsahem: už není pouze skvělým rytířem, nýbrž „tantrickým mágem“, jenž se vydává hledat pomoc kouzelnice Iseo nebo Iseo klame, aby ji odevzdal jinému muži.

- Iseo (Iseut, Isaut, Isolt, Isalde, Isotta, Isolda): též keltské jméno, jehož kořeny sahají k cimberské Essylt, i když je pravděpodobně germánskou variantou Ishild nebo Iswalda.

Mario Roso de Luna rozšiřuje jeho význam ke jménům: Isa, Isis, Elsa, Elisa, Isabel, Isis-Abel... a přiklání se k představě Isis jako čisté duše, která oživuje každého člověka.

Je dcerou královny Irska a Morholtovou neteří (někdy snoubenkou či sestrou), je mistryní v magickém umění léčit, což ji spojuje s Médeiou a Ariadou z mýtu o Théseovi.

- Iseo Běloruká, dcera Hoela, krále či vévody Armoriky nebo Malé Bretaně: je postavou, o které si většina autorů myslí, že vznikla později jako obohacení původního mýtu.

- Morolt (Morholt, Morhot, Amoroalto, Morlot, Maroldo): je švagrem irského krále. Je to obř

člověk, jenž se každoročně objevuje v Cornwallu, aby se domáhal daně sta panen.

Ve wagnerovské verzi je snoubencem Iseo, který je poražen Tristanem, a jeho mrtvé tělo je pohozeno na ostrově v pustých vodách, zatímco jeho hlava visí v irské zemi. Slovo mor znamená v keltštině „moře“ nebo také „vysoký“, „velký“. Je zkrátka monstrem, symbolem starodávneho lidstva, které musí porazit jeho protiklad Tristan-Théseus, slibné mládí našeho hrdiny.

- Mark (Marc, Marcos, Marke, Marco, Mars, Mares): král cornwallský, strýc Tristanův a manžel Isoldin, je podle Maria Roso de Luny personifikací karmy neboli zákona osudu. Je jedinou osobou, která přežije závěrečnou katastrofu dramatu, a je příčinou rozpoutávající řetězec veškerých událostí.

- Brangania (Brangel, Brengain, Brenguen, Brangene, Brangaene): je věrnou služebnicí Iseo a podle různých verzí zaměňuje – úmyslně či neúmyslně – nápoje, jež mají Tristan a Iseo vypít. Ve Wagnerově díle je to Brangania, již přísluší úkol podat dvojici nápoj smrti, ale ze strachu nebo zaslepenosti jej zaměňuje za nápoj lásky. Podle některých autorů Brangania též stráví místo Iseo svatební noc s Markem, aby skryla provinění své paní.

SYMBOLICKÉ EPIZODY

Podobnosti s mýtem o Théseovi a Mínotau-
rovi jsou četné.

Tristan musí stejně jako Théseus přemoci příšeru, giganta Morholta, který žádá daň v podobě panen, nebo draka, jenž pustoší irskou zemi. V některých podáních jsou tyto dvě epizody zřetelně odlišeny, v jiných se obě postavy, Morholt i drak, spojují v jednu a tutéž obludnou bytost.

Podobně jako Théseus dobývá Tristan Iseo, nikoli však pro sebe: Théseus odevzdává Ariadnu Dionýsovi a Tristan odevzdává Iseo svému strýci, králi Markovi. Na konci příběhu je loď s bílými nebo černými plachtami znamením Théseova návratu (a smrti jeho

otce Aigea v případě prvním) a příjezdu Iseo a smrti obou milenců v případě druhém.

Plachty mají úlohu zvláštních standart. Podle Wagnera se Isolda blíží s baldachýnem na stožáru, což znamená „zářivé štěstí, zářivější než světlo samo“...

ARTUŠOVSKÝ NÁMĚT

Už ve své době měl Wagner v úmyslu sjednotit náměty Tristana a Parsifala: „... načrtl jsem schéma tří scén, do nichž jsem chtěl vtěsnat celý příběh o Tristanovi. Do poslední scény jsem vložil epizodu, kterou jsem později vypustil: návštěvu Parsifala, bloudícího při hledání Grálu, u Tristana umírajícího na svém lůžku. Tristan, smrtelně zraněný a téměř nedýchající, se v mé mysli spojil s postavou Amfortase z příběhu o Grálu.“

Amfortas byl královský strážce Grálu, jenž byl raněn magickým kopím proslulého čaroděje, a to mu způsobilo osudovou ránu, jež se už nikdy nezacelí. Totéž se stává Tristanovi, jenž dvakrát, a dokonce i potřetí utrpí smrtelná zranění, která dokáže vyléčit jedině Isolda. Magický, čarodějný faktor je zde zřejmý:

Tristan je zraněn Morholtem a/nebo drakem a Isolda ovládá umění nezbytné k zapuzení zla. Zraněný Tristan přijímá jméno Tantris. Je to černá magie, jež jej zasáhla, a Isolda je kouzelnicí, která dokáže této zlovůli čelit. Připojme k těmto téměř stěžejním aspektům poslední Isoldino léčení; již nehledá lék, který udrží jejího milého naživu, ale sama podstupuje cestu smrti jako jediný způsob záchrany a proměny.

Jiná podobnost se objevuje v epizodě, v níž Mark nalézá milence spící na mýtině, v lese (či nirvanické jeskyni?) s mečem mezi nimi. Král Artuš zažívá podobnou situaci, když nalézá Guenevru a Lancelota, kteří uprchli do lesa, nemohouce skrýt svou vzájemnou lásku.

V jedné truvérské písni z galsko-portugalského zpěvníku se říká, že Tristan a Isolda žili na zámku, který jim propůjčil Lancelot. Tristan se později rozhodne zúčastnit dobývání Grálu s harfou a zeleným štítem, který používali tehdejší mladí nebo začínající rytíři. Proto také býval nazýván „rytířem zeleného meče“ či „rytířem zeleného štítu“.

Smrt Tristana není ve všech příbězích líčena stejným způsobem. Existuje epizoda o lodi a plachtách, o níž jsme se již zmínili. Je zde také zranění, jež Tristan utrpěl a jež bylo způsobeno buď králem Markem, nebo jedním z rytířů, když ho s Isoldou odhalili v zahradách paláce. Existují ještě další verze, které nabízejí jiné varianty, než je ta Wagnerova. Přesto je to téměř vždy Mark, kdo se chopí smrtícího meče nebo kopí: otráveného kopí nebo meče, který posílá Morgana s úmyslem zahubit rytíře.

Otázka nápojů: ponecháme-li stranou obvyklý příběh o nápoji lásky, který připravila irská královna na svatbu své dcery, a omyl, díky němuž jej Tristan a Isolda vypili, mohou se naskytnout i jiné možnosti.

Pokud je dle řeckého mýtu o Théseovi Tristan symbolem člověka a Isolda symbolem duše, pak je přirozené, že existuje jednota a láska mezi oběma před vypitím nápoje. Avšak životní okolnosti způsobují, že člověk zapomíná na svou duši a odděluje se od ní, zapírá ji nebo ji nepoznává. Tehdy duše reaguje: Isolda si myslí, že je lepší smrt nežli zrada, a dává přednost tomu, aby oba zemřeli, než aby žili odděleni. Vybídne tedy Tristana, aby vypil falešný „nápoj smíření“, jenž je ve skutečnosti nápojem smrti. Není snad smrt jediná, která může smířit člověka s jeho duší? Dochází k omylu. Nápoje jsou vyměněny a oba vypijí nápoj lásky: znovu jsou sjednoceni, smíření, ale tentokrát v životě a se všemi obtížemi, které to přináší.

Vstupujeme tedy do oblasti filozofických námětů, z nichž mnohé mají platonický charakter. Tristan představuje člověka ukřižovaného mezi světem smyslů a duchovna, mezi požitky, pozemskými výtobky a vizí věčné krásy, kterou lze dosáhnout pouze smrtí (nebo ovládnutím) své osobnosti.

I když se nikdy necítí vinen za svou lásku, trpí hříchem své pýchy, neboť podlehl touhám po moci a světské slávě, místo aby dobýval svou vlastní nesmrtelnost. A pokud se kvůli tomu má zřítí své duše, neváhá, když má nechat Isoldu, aby se provdala za Marka.

Tristanova nesmrtelnost nastupuje s jeho smrtí: smrt je pro něj osvobozujícím vykoupením. Tím začíná jeho znovuzrození, jeho rozhodující krok ze světa bolesti a stínů do světa štěstí a světla. Smrt je přemožena nesmrtelností. Trubadúrská píseň je nahrazena písní vzkříšení. Lyra a růže lásky se přeměňují v zářivý meč Života a Smrti. Tristan našel svůj Grál.

Nechybí ani téma o duších dvojčatech, neboť hlavní hrdinové postupně dosahují dokonalosti, jež překonává lidskou vášeň, aby se změnila v úplné a vzájemné prolnutí, ve ztotožnění jednoho s druhým, v přeměnu podstaty jednoho v druhého.

SHRNUTÍ

Tento příběh je prodchnut četnými symboly. Hrdina Tristan, projev mladého a hrdinského lidstva, bojovník a hudebník, a kouzelnice Isolda, jež nepřetržitě bdí nad tímto novým lidstvem, které představuje Tristan, společně odrážejí starodávná tajemství týkající se člověka: duchovní a tělesné, život a smrt, lásku a boj.

Dualita duchovního a tělesného odkazuje na dávné esoterní tradice, v nichž se vysvětluje klíčový okamžik, jímž lidstvo prošlo, když se po rozdělení pohlaví objevila mentální jiskra. Muž a žena (v dvorní literatuře rytíř a dáma) musí čelit bolestnému a zároveň přitažlivému odloučení, s myslí ještě neschopnou pochopit tento problém. A odtud vyplývá, že láska obsahuje bolest a přitažlivost pohlaví, a téměř nic z idealismu očištěné mysli.

Další dvojice dualit: život a smrt, láska a boj; pokusíme se je objasnit prostřednictvím charakteristik Logu, jenž ve své trojné podobě ovlivňuje lidský osud.

Tristan na začátku své cesty ztělesňuje Intelligenci-Formu Třetího Logu. Je inteligentním rytířem, který sklízí slávu ve světě forem: vyhrává bitvy, ačkoliv ještě nepoznal válku. Milovník panen, který ještě nepoznal lásku. Zpěvák a výtečný harfeník, hudebník, který ještě nepoznal krásu. Ačkoliv vnímá přítomnost Isoldy, nevlastní ještě moudrost, která by mu umožnila poznat vlastní duši.

Smrt je tím, co ho vede k dalšímu kroku: smrt mu otevírá bránu Druhého Logu, Energie-Života, Lásky-Moudrosti. Smrt jeho formy-těla ho staví tváří v tvář mystériu Vitální Energie, která je mízou Universa a kořenem nesmrtelnosti.

Díky smrti pochopí život. Díky smrti konečně pochopí lásku; jeho intelligence se změní v Moudrost. Nyní svedl velkou válku, velkou bitvu, která, jak se praví v tisícileté Bhagavadgítě, vede člověka k vlastnictví jeho duše, k vlastnictví sebe sama.

V tom okamžiku se hudebník a milenec stává jedinou moudrou bytostí: nyní poznává Umění a Lásku, základní aspekty Krásy. Ještě jeden krok a je tu extáze smrti kvůli lásce, která ho přivede k nejvyšší vizi; vizi Krásy, která je zároveň Dobrem i Spravedlností.

Intelligence: dosahuje pozemských triumfů, ale je vzdálen své vlastní duši. Forma: hudba pozemských tónů.

Energie-Život: poznání smrti v tom, co má formu. Láska-Moudrost: umění a krása dobyté v boji o vlastnictví sebe sama.

Zákon: Krása, Dobro, Spravedlnost. Vůle: překonání všech zkoušek, zušlechtění touhy.

Tristan: Je dokonalým prototypem toho, co nám nabízí neoplatonik Plotín jako dialektickou vzestupnou cestu k pravdě.

Tristan je zároveň milovníkem i hudebníkem; má svou Isoldu a svou harfu, ale utrpení světa přemění jeho lásku v růži s mnoha trny, zrudlou krví, a jeho lyru v meč, jenž může způsobit smrtelná zranění.

Dosahuje světa idejí; hudebník a milovník konečně chápe a vidí. Plavil se po rozbouřených vodách, chráněn svým štítem a veden svou duší, až dosáhl přístavu Nového Člověka, nového způsobu života.

To je cesta opravdového hudebníka, od forem k idejím, od touhy k vůli, od bojovníka k člověku.

Pro shrnutí tohoto postupu bude nejlépe citovat slova Richarda Wagnera, jimiž popisuje prožitky lásky, která sjednocuje to, co nevědomost rozděluje, když ukazuje Tristana

a Isoldu pohroužené „do nenasytné vlny touhy, vlny, jež se po zrození z ostýchavého vyznání zvedá, povzbuzena rozechvělým vzdechem skrze naději, nářek a rozkoš, slast a utrpení, až do chvíle, kdy nakonec, na vrcholu své síly, v nejvyšší bolesti dochází ke zlomu, v němž se srdce vlévá do oceánu nekonečných radostí Lásky..., avšak toto opojení je marné. Srdce neschopné vzdorovat znovu ochabuje, aby bylo šířáno nekonečnou touhou, neboť uspokojení každé touhy je zárodkem další, ještě nenasytnější, dokud poslední pád nevyvolá v rozdrásané duši předtuchu nejvyšší rozkoše: potěšení ze smrti a z ne-bytí, posledního vykoupení, kterého lze dosáhnout pouze v zázračném království, od něhož se vzdalujeme tím více, čím více a čím toužebněji se snažíme do něj proniknout... Nazvali bychom to umíráním? Nebo je jím snad onen temný svět mystéria, z něhož vyrůstají brečťan a vinná réva, navzájem propletené na hrobě Isoldy a Tristana, jak nám to vypráví legenda?...“

Prof. Delia Steinberg Guzmán

Použitá literatura:

C. Grünanger: Tristán e Iseo.

M. R. de Luna: Wagner mitólogo y ocultista.

A. Yllera: Estudio preliminar y traducción de Tristán e Iseo.

KURZ FILOZOFIE PRO ŽIVOT

Když se dnes řekne slovo filozofie, často si představíme teoretickou disciplínu odtrženou od praktického života. Tento kurz vám nabízí filozofii takovou, jaká je ve své podstatě: srozumitelnou a aplikovatelnou v každodenním životě.

1. PŘÍRODNÍ FILOZOFIE

Podle klasické filozofie byla etika vnímána jako klíč ke skutečnému rozvoji lidské bytosti. Dotkneme se i významu pojmů Philo-Sophia, filozofická škola a filozofie jako způsob života. Ukážeme si rozdíl mezi morálním a intelektuálním životem a nevynecháme ani vysvětlení pojmu učedník.

2. ČLOVĚK A UNIVERZUM

Mikrokosmos i makrokosmos jsou prostoupeny stejnými zákony, které mají své rozmanité projevy, dle úrovně, na které je pozorujeme. Sluneční soustava stejně jako i život jednotlivce mají svůj skrytý smysl, cestu i směr. Pojednává o tom klasické západní a východní pojetí člověka a univerza a pojmy vědomí, dharma, karma a reinkarnace.

3. ODKAZ DÁVNÉ INDIE

Prostřednictvím symbolů se můžeme napít se studnice Pravdy a Poznání. Otevírají nám brány vnitřního světa, ve kterém se střetávají protichůdné hlasy, přičemž snahou člověka je zorientovat se v nich a dosáhnout vnitřní rovnováhy a klidu. Symbolický je i text „Bhagavadgíta“, který se zabývá otázkou, jak se může člověk naučit jednat „správně“.

4. ZÁHADY TIBETU

„Hlas Ticha“ představuje kompas na cestě poznání a rozvoje sebe sama. Poukazuje na charakteristiky jednotlivých úseků této cesty, na její úskalí, výzvy i příležitosti, na to, s čím se nevyhnutelně setká každý, kdo si přeje uslyšet hlas duše: se třemi ctnostmi učedníka, smyslem vnitřního růstu a s pojmy jako koncentrace, iluze, touha či jednota.

5. BUDDHISTICKÁ FILOZOFIE

Mnoho filozofů se zabývalo otázkou, jaký smysl má existence člověka či jak tento smysl najít. Život je často poznamenán bolestí nebo nějakou formou utrpení a nouze. Siddharta Gautama Buddha hledal odpovědi na tyto otázky. Seznámíme se s jeho učením o Zlaté střední cestě a Čtyřech vznešených pravdách, jejichž součástí je Osmerá ušlechtilá stezka vedoucí k překonání „utrpení“ v životě.

6. MOUDROST ČÍNY

Konfucianismus nabízí eticko-politické zřízení založené na principech bratrství, řádu a harmonie. Uspořádaná společnost, vedená nejschopnějším a nejctnostnějším člověkem, je odrazem harmonie v univerzu. Nabízí racionální sociální řád založený na etice a vzdělání zdůrazňující důležitost osobního rozvoje člověka.

7. VÝZVA ŽIVOTA VE SPOLEČNOSTI

Soužití: všichni navazujeme vztahy a naše jednání má vliv na životy ostatních. Proto nás zajímají hodnoty, na jakých je možné vystavět dobře fungující společnost. Pokud se takto nalezené hodnoty stanou základem pro politiku, je tu naděje na prožití jednoty. Proto je důležitá úloha jednotlivce ve společnosti a při utváření lepšího světa.

8. PLATON A „MÝTUS O JESKYNI“

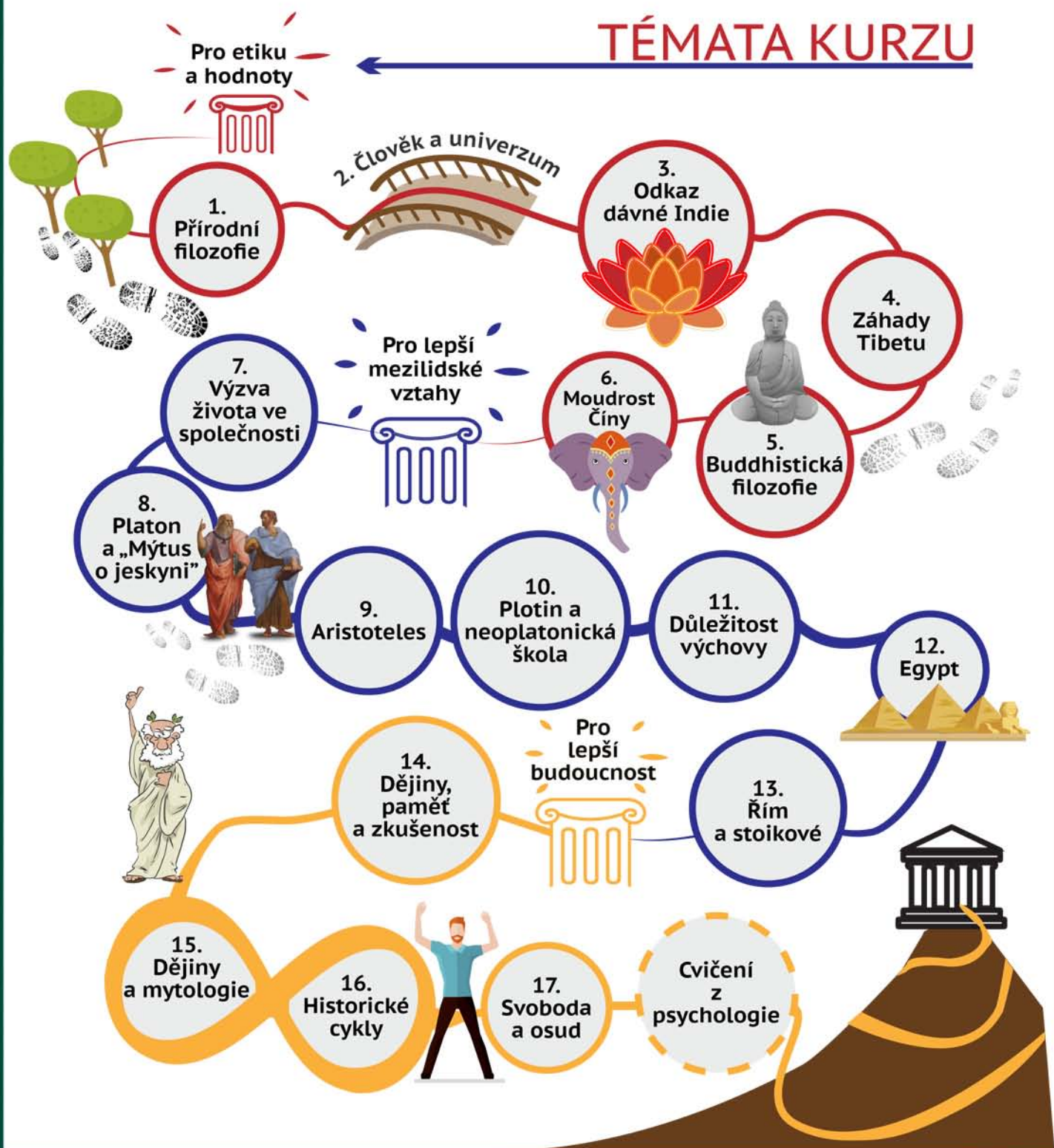
Svět, ve kterém žijeme, není zdaleka dokonalý, a přesto byl podle Platona vytvořený na základě dokonalých pravzorů. Platon odhalil, že jednou z velkých překážek člověka na cestě vlastního rozvoje je iluze, které nezřídka podléhá a která napomáhá jeho „uvěznění v jeskyni“. Symbolickým jazykem o tom vypráví v příběhu „Mýtus o jeskyni“.

9. ARISTOTELES

Šťěstí je jedna z nejzákladnějších potřeb člověka, a proto se jím podrobně zabýval i Aristoteles. Dosáhnout dlouhotrvajícího štěstí a umět rozeznat to krátkodobé není třeba nechávat náhodě. Aristoteles popisuje ctnosti jako síly duše, které nám, když je rozvíjíme, pomáhají uchopit život do vlastních rukou.

TÉMATA KURZU

www.akropolis.cz

www.filozofieprozivot.cz

NA ÚVODNÍ PŘEDNÁŠKU JE VSTUP VOLNÝ

10. PLOTIN A NEOPLATONICKÁ ŠKOLA

Prostřednictvím eklektické filozofie ukázal neoplatonismus, že téměř všechny náboženské a filozofické směry mají společný základ. Poukázal na důležitost skutečného bratrství mezi lidmi, které je založeno na toleranci, pochopení a respektu, což vychází z poznání, že lidské duše vycházejí z jednoho pramene.

11. DŮLEŽITOST VÝCHOVY

Mnozí filozofové se shodli v tom, že bez úsilí a systematičnosti se k cíli dojit nedá. To je i přínos vzdělání a výchovy. V dětství nás tvaruje naše rodina a okolí, v dospělosti je formování nás samých v našich rukách a prostřednictvím našeho sebevzdělávání a sebevýchovy se my sami stáváme odpovědnými za vytvořené dílo, které je zároveň kamínkem v mozaice společnosti, lidstva a celého světa.

12. EGYPT

Morálka v Egyptě není jen teorií, ale představuje životní styl a je základním pramenem života v pyramidálním uspořádání společnosti. Potvrzením toho jsou i rady a návody některých faraonů, vezírů a egyptských mudrců, které nám i dnes mohou pomoci chápat sebe sama a svoji úlohu, vykonávat své povinnosti dobře, radostně a zodpovědně.

13. ŘÍM A STOIKOVÉ

Stoicismus přenesl z epochy helénizmu mnoho hodnotných myšlenek a jeho představitelé svým jednáním ukázali, že jsou tyto myšlenky použitelné v praktickém životě a že i v těžkých časech se lze pomocí etiky vyhnout úpadku. Stoická nauka shrnuje smysl vědomého a šťastně vyrovnaného jednání a vysvětluje, že skutečnou svobodu člověk zažije, pokud je schopen zharmonizovat vlastní přirozenost s vyšší podstatou.

14. DĚJINY, PAMĚŤ A ZKUŠENOST

Zkoumáním dějin může člověk získat cenné bohatství nejen v podobě poznatků, ale především zkušeností. Pokud se dokážeme z dějin poučit, pochopit je a vytáhnout z nich zkušenosti, můžeme je uplatnit v přítomnosti, což nám umožňuje stát se aktivním a vědomým tvůrcem své budoucnosti. Vzpomínky na minulost, ať už se týkají jednotlivce nebo společnosti, mohou být pozitivní i negativní. V obou případech však mají vliv na náš každodenní život a mohou být užitečné, pokud si z nich dokážeme vzít ponaučení nebo inspiraci. Minulost je naší součástí a ovlivňuje naši přítomnost.

15. DĚJINY A MYTOLOGIE

Mýty nám svým symbolickým jazykem přinášejí nejen poznání dějin, ale nabízejí mnohem více. Lze je „odemknout“ klíčem historickým, psychologickým, astronomickým a dalšími. Dle toho, který klíč použijeme, nám mýtus otevře brány do dané dimenze.

16. HISTORICKÉ CYKLY

Čas je relativní pojem, a přesto nás silně ovlivňuje, protože představuje jednu ze skutečností, jejímž prostřednictvím se ve světě orientujeme. Jeho běh v přírodě vnímáme prostřednictvím střídání období, která se opakovaně navracejí do téhož momentu, ačkoli vždy v trochu pozměněné formě spojené s jistými charakteristikami.

17. SVOBODA A OSUD

Jedním z důležitých nástrojů na cestě lidského života je svoboda. Tématem správného chápání svobody se zabývali filozofové všech dob, a mnozí shodně dospěli k závěru, že jejím nejdůležitějším projevem je svoboda volby, avšak s plným vědomím možných důsledků a s převzatou odpovědností za ně.

Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející schopnosti člověka: pozornost, koncentrace, paměť, imaginace, vůle atd.

Více na: www.akropolis.cz a www.filozofieprozivot.cz

KURZ FILOZOFIE PRO ŽIVOT

**Kurz 17 bloků přednášek a praktických cvičení
NOVÁ PODOBA KURZU**

- Na úvodní přednášku je vstup volný.
- Koná se jednou týdně, vždy 2 h, [program viz strany 16–18](#)

PSYCHOLOGIE LÁSKY

Přednáška

Láska provází celý náš život. Proč nám přináší někdy tolik štěstí a jindy tolik bolesti? Je v tom možné najít nějaké zákonitosti? Prozkoumáme tento hluboký lidský cit z pohledu starověké filozofie i moderní psychologie.

REINKARNACE

Přednáška

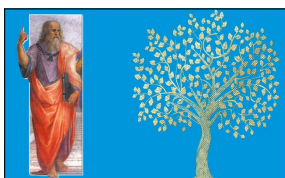
Zrození a smrt. Dvě největší záhady člověka. Jak je vnímáme nyní a jak je vnímaly mnohé civilizace v historii? Jedná se pouze o začátek a konec něčeho, čemu říkáme život, nebo nám příroda, jejíž jsme přirozenou součástí, naznačuje něco jiného?

MOC MÝTU

Přednáška

Proč člověk všech kultur vytvářel tolik úžasných symbolických obrazů, jak o stvoření světa, tak i o velkých činech neporazitelných hrdinů? Mýty střeží hluboké pravdy o světě a člověku. Mýtický čas nepatří minulosti, ale i dnes vybízí k dobrodružné cestě poznání sebe sama a nalezení vlastní nadčasovosti.

LIDSKÁ DUŠE Z POHLEDU PLATONOVY FILOZOFIE

Přednáška ke Světovému dni filozofie

Od dávných dob člověk touží proniknout do tajemství lidské duše. Podíváme se na to, jak ji prozkoumal jeden z nejvýznamnějších filozofů, Platon, který se jejím různým stránkám i tomu, kam směřuje, věnoval celý život. Jeho pohled jistě pomůže, abychom lépe porozuměli nám samým i ostatním.

PRAKTICKÁ PSYCHOLOGIE

Kurz 8 výukových hodin

Přednášky a praktická cvičení se zaměří především na naši pozornost, vědomí, emoce, paměť, imaginaci aj.